

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	180 Lei
Fél évre	90 Lei.
Egy negyed évre ...	45 Lei.
Egy óra	15 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti
díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József főherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1921.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, december 8.

Betiltott vendégjáték

Hegedüs Gyula, a nagy magyar színművész, aki büszkesége volna bármely nemzetnek, máától kezdve nem léphet fel az aradi színpadon. Aradváros rendőrprefektusa ma délben magához hívatta a művészt és értésére adta, hogy további vendégfellépéseit nem engedheti meg. A rendőrprefektus egy miniszterelnácsi határozatra hivatkozott, a mely szerint a szépművészeti miniszter engedélye nélkül magyarországi művész nem működhetik Románia területén. Miután a városi színház nem kapta meg a miniszter engedélyét, Hegedüs Gyula nem játszhatik az aradi színpadon.

Kötelező a talár az aradi bíróságon.

(Január elsején életbe lép a rendelet.)

Már több, mint félesztendeje, hogy az összes erdélyi bíróságoknál életbe léptették a talárviselési rendeletet. A miniszterium mind ezidél megengedte az aradi törvényszék elnökségének, hogy tekintettel a nehéz viszonyokra, az aradi törvényszéken bizonytalan időre elhalassza a talárviselést. Ma azonban Antonescu Mihály igazságügy miniszter aláírásával újabb rendelet érkezett a törvényszék elnökségéhez és a tőgyészi hivatalhoz. A rendelet szerint január elsejétől kezdve kötelező az aradi törvényszék bírálóinak a talár

viselés. A rendelet nem említi meg, hogy a régi naptárszámítás szerint értendő-e a január elseje? Dr. Moldovan Silvius törvényszéki elnök már intézkedett, hogy január 1-től kezdve végrehajtsák a talárviselési rendeletet. Egyben átiratot küldött az ügyvédi kamarához, amelyben értesíti, hogy a miniszteri rendelet szerint az ügyvédek is kötelesek talárt viselni a tárgyalásokon. Az ügyvédjelöltek ugyancsak talárt tartoznak viselni, amely azonban könnyen megkülönböztethető lesz az ügyvédekétől.

Kirúgtak Bécsből a volt magyar népbiztosokat.

(Visszaéltek a menedéjjel. — A propaganda következménye.)

A magyar kommun bukása után a volt magyar népbiztosok nagyrészen sikertelenül osztrák területre menekültek és Bécsben ütötték fel főhadiszállásukat. Bécs, amely akkor szocialdemokrata kormányzat alatt állott, menedéjjel biztositott a magyar menekült kommunistáknak. A menedéjjel élvező felforgatók Bécsben oly biztosságban érezték magukat, hogy tovább folytatták felforgató propagandájukat. Amíg ez az aknamunka a mostani Magyarország ellen frányult, a bécsi hatóságok szemétként hunytak felette. Mikor azonban az emigráltak belátták, hogy propagandájukkal Magyarországnak nem árthatnak, Ausztriában kezdték meg tevékenységüket és a legutóbbi bécsi zavargások is nagyrészt az ő izgatásuknak, volt az eredménye. Ekkor a bécsi hatóságok is már megelégtették a dolgot és elhatározták, hogy szigorúan fellépnek a menedéjjel visszaélő felforgatókkal szemben. A szigorú intézkedés, mint egy bécsi távirat jelenti, meg is történt. A napokban ugyanis az osztrák kormány rendeletére a bécsi rendőrigazgatóság 12 magyar kommunistát kiutasított Bécsből és Ausz-

tria területéről, mert nem tartották be azt a feltételt, hogy Ausztria területén politikai tevékenységtől tartózkodnak. A kiutasított kommunisták között vannak Landler Jenő, Vágó Béla, Hamburger Jenő, Hevesi Gyula, Szántó Béla és Lukács György volt népbiztosok.

BÉCS. A Rote Fahne a Bécsből kiutasított magyar kommunisták névsorában a hat volt népbiztoson kívül Lengyel Gyulát, Kirdly Bélát, Rudas Lászlót és Gábor Andort is felsorolja.

Zita elmehet Svá'cba.

Red nem vonatkozik a szdműzetés.

BERN. Zita exkirálynő engedélyt kapott a nagykövetek értekezletétől, hogy Róbert nevű 6 éves fia operálásához Svá'cba utazhassék. A nagyköveti konferencia ez alkalommal megállapítja, hogy a számlizetési határozat csupán Károly exkirály személyére vonatkozik, a feleségére és családtagjaira ellenben nem. A nagyköveti konferencia közölte Zitával, hogy a Svá'cba való utazás kizárólag a svájci kormány engedélyétől függ. A svájci szövetségi tanács azzal a feltétellel engedélyezte

a beutazást, hogy az operáció és a veszély elmúltával Zita exkirálynő azonnal hagyja el Svá'cot.

Csendes ülés a kamarában

(A szenditus válaszol a trónbeszédre.)

BUCURESTI. A Kamara tegnapi ülése különböző bejelentésekkel és interpellációkkal telt el, melyek között említést érdemel Joanitescu interpellációja, amelyben felszólítja a kormányt, tegyen végre határozott nyilatkozatot, milyen jellegű a jelenlegi parlament, reviziós országgyűlés-e ez, vagy sem, amely a Jassiban megkezdett munkát folytatja. A szenátus tegnapi ülésén Bran, a liberálisoknak az udvarnál üzött mesterkedéséről szólva kijelenti, hogy az árulkodás gyerekes szokás és az árulkodókat így is kell kezelni. A királynak megvan a joga minisztereket kinevezni és változtatni. Dinulescu felhívja a kormány figyelmét arra, hogy a falusi adóbecslők, kik nagyobbrészt liberálisok, nevetséges becsléseikkel akariák diszkreditálni Titulescu pénzügyi reformjait. Coanda tábornok zárt ülést rendel el a trónbeszédre adandó válasz felolvasására.

Akik kimaradtak.

(Tisztviselői fizetésrendezés a városnál.)

Megirtuk, hogy a városi tisztviselők fizetésrendezését felterjesztették jóváhagyás végett Radu Pancu prefektushoz. A fizetésrendezés szerint a város összes állandó közigazgatási tisztviselői drágasági pótlékokat kapnak. Havi 150 lei drágasági pótlékokat kapnak a napidíjasok is. A fizetésrendezést jóvá is hagyta a prefektus. A fizetésrendezésből azonban kizárták a lakáshivatal, a repatriáló hivatal, a népesedési hivatal, a telekberleti hivatal tisztviselőit és a gépiüzemek alkalmazottait. A fizetésrendezésből kimaradtak mai súlyos megélhetési viszonyokra és arra való hivatkozással, hogy ők is éppen olyan tisztviselői a városnak, mint a többiek, megfélebbzték az ily módon való fizetésrendezést és azt kérik, hogy vegyék fel őket is azok közé, akik felemelt illetményeket fognak kapni. A prefektus a felemelt illetményekből származó különbözet kifizetését a városi pótdoból engedélyezte.

Irodalom és művészet.

Megszökött primadonna.

(Aggházy Melinda otthagyta Clujt.)

CLUJ. Az itteni Magyar Színháznak szenzációja van. Aggházy Melinda primadonna egész egyszerűen faképnél hagyta a színházat és egyoldalúan felbonniva szerződését, el is utazott Clujról. A szépséges primadonna, aki az elmúlt szezonban Oradea-maren működött, azzal kezdte cluji szereplését, hogy egyáltalán meg sem jelent a színházban abban az időben, amelyre a szerződése kötelezte. Aláírt szerződése volt s ezzel Budapestre utazott, ahol tárgyalásokba hozták az egyik operett-színház igazgatójával. A budapesti színházvezetés azonban lefitymolta Aggházy Melindát a budapesti színházokról mind addig, amíg cluji szerződésének eleget nem tett. Erre nagynehezen leutazott Clujra, ahol azzal kezdte működését, hogy 5 vagy 6 szobás lakásra jelentette be igényét. A színház igazgatósága hosszas utánjárás után szerzett neki 3 szobát de ez, úgy látszik, nem volt megfelelő a primadonnának, aki inkább szállóban lakott. A múlt héten kifízette szülőjének szobáját s levelet írt dr. Janovics Jenő igazgatónak, hogy eltávozik. A színházban úgy tudják, hogy Aggházy Melinda nem a lakáskérdés miatt bontotta fel szerződését, hanem azért, mert Kolbay Ilkó, az új primadonna fogja eljátszani a „Szambul rózsája” egyik főszerepét, amit Aggházy Melinda szeretett volna eljátszani. Ugyánúgy a szépséges primadonna nem akarta elfünni a konkurenciát és inkább odébb állt.

* A kornevillei harangok. Planquette világhírű operettje teljesen új beállítással kerül színi szombalon. A főszerepeket játsszák: Serpölelte — Horváth Mici, Germaine — Halmos Mici, Henri márki — László Andor, Grenicheux — Ocskay Mihály, Gáspár apó — Inke Rezső, Bíró — Faludy Károly.

* A Hegedüs Gyula előadásokra váltott jegyek a változott műsorra becséreltetnek vagy a közönség kívánságára a rendes pénztárnál visszaváltják.

A miniszter fiának titokzatos halála.

(Valeanu követségi titkár nem lett öngyilkos.)

Szükszavu párisi távirat jelentette, hogy Valeanu román közlekedésügyi miniszter fiát, Valeanu párisi követségi titkár halva találták lakásán. Ujabb távirat azt adta hírül, hogy a fiatal Valeanu megmérgezte magát. A hír vétele után a közlekedésügyi miniszter nyomában szabadságot kért és Párisba utazott. Ma az a távirat ér-

kezett Párisból, hogy Valeanu követségi titkár titokzatos körülmények között halt meg. Az eddigi rendőri nyomozás kiderítette, hogy a román miniszter fia nem követett el öngyilkosságot. Mint-hogy büntény esete forog fenn, a párisi rendőrség ebben az irányban indította meg a nyomozást.

* Hegedüs Gyula fellépteit a hatóság beszüntetvén, a műsor a következőképpen változik: Csütörtökön d. u.: László Andor felléptével: A kék mazur. Este A) bérletben. Lotti szerdesei, operett. Pénteken B) bérletben. Sylvio lovag, színmű, újdonság másodszer. Szombaton d. u. ifjúsági előadás: A kis lord. Este C) bérletben: A kornevillei harangok. Vasárnap d. u.: Mágnás Miska (László Andor felléptével.) Este A) bérletben: Szerencsétánc, operett. Hétfőn B) bérletben: A kornevillei harangok.

* Sylvio lovag, Bárd Oszkár szenzációs színműve második előadása lesz pénteken B) bérletben. A főszerepekben Csige Böske, Zilahy Irén, Keleti Gizi, Mészáros Béla, Darvas Ernő, Sipos Zsigmond, Faludy Károly, Ács, M.

* Ma nyílik meg a Modern Kabaré. Szenzációs műsor keretében mutatkozik be ma este az aradi Modern Kabaré új társulata. A különösen összeállított műsor keretében fellépnek: Jeney Böske, Szigler Teréz és Vajda Ilus táncosnők, Kállay Zoltán humorista, Mezey Lajos komikus, Dory Gizi dísző, Taylor hírneves román komikus, Forray A. előadóművész, Keleti Manci és Dorina táncosnők, s b. Kacagató bohózatok, pompás ének- és táncszámok, énekes blüettek kerülnek még bemutatóra a szezonnyitó műsoron, amely iránt városszerte rendkívül nagy az érdeklődés. Jegyek egész napon át válthatók a kabaré pénztárában. Előadás után reggel négy óráig parkettánc.

* Hegedüs Gyula művész előadásának megparthatása miatt az engedélyezés iránti kérelem folyamában van. A

mennyben az engedély ma nem érkezik meg, a színházi jegyek árai hétfő reggeltől az előcsarnok jobboldali pénztáránál visszaváltják.

MOZI. * „A génuai összeesküvés” premiérje az Urániában. A tegnapi premier megerősítette hitünket, hogy a kinematográfia a történelmi filmekben tudja a legkövetesebbet, a legszébbet és legművészibbet nyújtani. A háboru előtti amikor a filmkultúra aranykorát élte látunk csak „A génuai összeesküvés”-hez hasonló mélyhatású és rendezés nagyvonalúságával csodálatba ejtő történelmi tárgyú filmeket. Genua történelmi múltja, a kikötőváros festői pazarlása, a végtelen tenger szuggesztív hatása egyformán alkalmas volt arra, hogy Frdrich Schiller erőteljes drámai líriktetésű regényét filmre vigyék. Kéi legyen a génuai trón? E köré a kérdés köré szövődik a dráma izgalmas cselekménye, amelynek nagy tömegek felvezetése tesz különösen mozgalmassá. Intrikák szála szövődnek, majd drámai szenvedélyek robbannak ki a hamis jelszavakkal megmérgezett népletekből, s mindezt oly érdekfeszítően tükrözi a szenzációsan nagyszabású film, hogy alig tudunk betelni annak csodálatával. A dráma szereplői egyből-egyig ismert nevű mozistár. Hogy csak egyet említsünk közülük: Erna Morena az egyéniségének megfelelő művészetben elragadóan hálás. A génuai összeesküvést még csak csütörtökön és pénteken vetíti az Uránia.

* Amerikai dráma az Apollóban. Az elmúlt hét mozieseményei után szerdán

kapunk az Apollóban egy izgalmas-vérig amerikai drámát: „Hamupipóke” a címe az 5 felvonásos filmnek, de e lírai cselegésű cím mögött a tagbaszakadt kaliforniai aranyásók acélozott lelkeinek vad vihara tombol és embereket sodor le az élet magasságáról a sír mélységébe. A mi világunktól és gondolkodásunktól távol eső dráma sok újat és meglepőt nyújt az európai ember számára. A felvételek eredetiek s így tanulságosak is. A nagyszerű film csütörtökön kerül utóljára vetítésre. Az Apolló színház pénztártól kezdve az idei szezon legnagyobb filmalkotását az „1001 éjszaka” című, a színes kinematográfia legművészibb filmjét mutatja be. A keleti mesevilág tökéletes tükröként misztikumainak pompás életképeinek hű megelevenítése ez a film, amelynek pazar felvételeiről és bravuros rendezéséről az elragadtatás hangján szólhatunk.

* Katonai ünnepségről készült filmfelvétel bemutatója az Apollóban. Az Apolló színház tegnap érdekes képpel emelte műsorának színvonalát. A királyi család nagyszabású látogatása alkalmával lájuk a díszes fogadtatást. Elénk varázsolódik az ünnepelő város földszíni házsorait, beláthatatlan kíváncsi tömegével. Az érdekes filmet még három napig várja műsoron az Apolló színház.

Luxusadó a lakásokra.

(Januárig be kell nyújtani a vallomásokat.)

BUCURESTI. A pénzügyminiszterium közhírré teszi, hogy a fényüzési és forgalmi adóval kapcsolatos bejelentéseket 1922. január 1-ig az illetékes adóhivataloknál be kell nyújtani az adóhivatalok által kiadott nyomtatványokon. A bejelentés azokra a tárgyakra vonatkozik, amelyek az illetőnek 1921. szeptember 1-én vagy azt követően a tulajdonát képezi. A bejelentések vonatkoznak fognak a luxuslakásokra, a csele-

Amikor Hegedüst jubilálták.

(Barabás Béla levele és tiz koronája.)

Az Aradon vendágszereplő Hegedüs Gyuláról alig lehet elhinni, hogy már tulesett egy jubileumon, színészi működésének huszonöt éves jubileumán. Oly frissnek, oly fiatalnak látjuk Hegedüst, művészeté oly kikristályosodott, oly ragyogó, hogy szinte el sem képzelhető, hogy már jubilált is. Pedig megese a jubileum, még pedig hét esztendővel ezelőtt, amikor még a pénznek és a jókívánságnak értéke volt. Persze akkoriban országgra szóló ünnepeket rendeztek Budapesten a jubláns tiszteletére s ebből az ünnepekből mindenki kivete a részét. Dr. Barabás Béla, akit régi kötelekek fűznek a magyar színészethez, Hegedüs Gyulát üdvözlő sorokkal kereste fel és levelét tiz koronával bélelte, hogy a művész valamelyik kevés pénzü színészembernek adja oda. Sok pénz volt akkoriban a tiz korona: néhány napi gondtalan megélhetést biztosított Thália valamelyik nincsetlen papjának. Most, hogy hosszú évek után Hegedüs Gyula

eljött Aradra, Barabás előkereste leveles-ládájából az üdvözlő levél másolatát és rendelkezésünkre bocsátotta. A kedves, szeretetreméltó sorok a következők:

Hegedüs Gyulához írt köszöntő levél.

Tisztelt Barátom!

Önt utólerzte a végzete. — Jubilálják. Pedig, bizony Isten nem szolgált reá, hogy önt is áldozatává avassák a nyilvános emberkínzásnak. Ezt majd akkor fogja átlátni s érezni, amikor a sok parádé és ünnepeletés után hazakerül, végre lepihen ezekkel a szakasztott szavakkal: „Hála Istennek, hogy ezen is túl vagyok!”... Ugy-e még nem látott koronázást s így nem látott koronázási ökröt sem. Hát ez ugy megy, hogy egy hizlalóból kiválasztják a legnagyobb marhát, a legszebb ökröt. Felpántlikázzák, virágozzák, cicomázzák s viszik zeneszóval, kurjongatással a népiünnepelekre. Ott aztán diszletaglózzák, feldarabolják, megesszik. Ha nem az lett volna a legnagyobb marha s a legszebb ökr, hát ez a kiváló, parádés megtiszteltetés nem érte volna.

na. Mikor készülnek valami nagy, fárasztó jubileumra. — mindig a koronázási ökr jut eszembe. Szegény ökr, azaz szegény jubláns, hogy kell neki eltűrni a jó kívánságok, a frázisok, az ünnepi dikciók mindannyi disztaglóútéseit. Emberbaráti érzésből-e, vagy azért, mert nagy fáradtsággal sem tudnák hozzájutni, — de nem megyek el arra a jubileumra, már azért sem, mert abban a nagy tülekedő sokadalomban engem ugy sem venne észre az, akinek tiszteletére öltöm fel az ünneplő ruhát.

En ugy érzem, hogy önt, kedves művészt, én sokkal bensőségesebben ünnepelem ez alatt a néhány perc alatt, amíg csakis önre gondolva, csakis a reám sokszor gyakorolt hatásokról eltelve, ezt a néhány sort leirom s önkéntelenül hajtom meg szürkéségbe borult fejemet egy igazvéri magyar művész előtt. Ne vegye rossz néven, hogy én még a dicső nap felvirradó hajnala előtt jelenek meg otthonának ajtaja előtt s elismerő meleg érzésemet imígyen teszem le családi szentélyének küszöbére. Ezt a tiz koronát, pedig adja oda valami kevés pénzü szí-

nészenbernek, hogy egy kis vacsora mellett nagyot igyék Hegedüs Gyula egészségére, művészetére, boldogságára! Isten áldja meg. Szeretettel köszönti igaz hiva, Budapest, 1914. április 22. Barabás Béla dr.

Válasz Hegedüs Gyulától.

Mélyen tisztelt kedves Barátom, Uram!

Bübjós, kedves, szeretetteljes leveléért, a benne küldött magyaros, ragyogó üdvözlésért fogadja hálás köszönetemet. A 10 koronával kicsit zavarban voltam! Gondolkoznom kellett — van-e kevesebb pénzü színész, mint én vagyok?! Hát akadt! Tisztelő szolgálja Hegedüs Gyula.

A mester szívében e sorok elolvasása után bizonyára megmozdul valami. Ami nem is volna csoda, hiszen azóta hét év pergett le a mindenség homokóráján. És mennyi minden történt azóta. Hét évvel fiatalabb is volt, az első jubileumon esett át. Most pedig már közeledik a második felé, amin — kívánjuk — ugyanolyan szellemi és testi erősségekben, ragyogó művészeté teljében fogadja a gratulációkat, mint az első...

Nem lehet szivart kapni.

(Pedig már felemelték az árakat.)

Ismeretes az a rendelet, amely a nagytrafikoknak megtiltotta, mindaddig, amíg az új szivarárak életbe nem lépnek, szivart árusításának. A rendelet azonban nem vonatkozott a kistrafikosokra úgy, hogy ezek tovább árusíthatnák még régi áron a szivart, ha volna nekik. Azonban a kistrafikokban, miután a nagytözsdékből egyelőre nem pótolhatják készleteiket, szintén nem szerezhető be a szivar. Nagyon sok szenvedélyes szivaros van Aradon, aki a rendeletről már csak akkor értesült, amikor életbe lépett és már se kistrafikból, se nagytrafikból szivart venni nem tudott. Vennének most már az új magasabb árakon is, azonban a nagytrafikok annak dacára, hogy megfelelő szivarkészletük van, még új áron sem árusíthatnak. Kívánatos volna olyan intézkedés, hogyha már a kistözsdék nem kapnának újabb készleteket, legalább a nagytrafikokban tudnák új áron beszerezni a szivarosok szükségleteiket.

Lakásszerzés — engedély nélkül

(Érdekes kártérítést per a járásbírósnak.)

Gerő Ferenc micelacai kereskedő már régebben be akart költözni Aradra. A lakáshivatal azonban nem tudott számára lakást rekvirálni, mert nem volt tartózkodási engedélye. Gerő a lakáshivatal megkerülésével megalkudott Klein Vilmos ügynökkel, hogy az szerez neki háromszobás lakást 10.000 lei lelépési díjért. Gerő megtekintette a lakást és mert az ügynök úgy követelte, előre kifizette a lelépési díj felét. Gerő megkezdte butorainak beszállítását Aradra, de mikor a butorok egy része már benn volt a lakásban, a lakáshivatal a lakást kiutalványozta egy közhivatalnoknak. Gerő kénytelen volt butorait visszaszállítani Micelacára, de a járásbírósnak beperelte Kleint az 5000 lei közvetítési díj visszatérítéseért, azonkívül 3000 lei kártérítésért, mert szerinte ennyibe került a butorok szállítása. Klein időközben visszafizette Gerőnek az 5000 leit, de a butorok szállítási költségét nem volt hajlandó megfizetni. Ma tárgyalta ezt az ügyet az aradi járásbírósnak. Klein előadta, hogy ő figyelmeztette Gerőt, hogy mindaddig várjon a beköltözéssel, amíg a lakásigazolványt megkapja. De Gerő annyira bizott benne, hogy a lakáshivatal nem fog tudomást szerezni arról, hogy a lakás megüresedett, hogy nem fogadta meg Klein tanácsát. A járásbírósnak elfogadta Klein védekezését és elutasította kártérítési keresetével Gerő peresét.

Andrassyék mentelmi ügyei tárgyalják.

(Készülődnek a magyar politikai nártok)

BUDAPEST. A kormányzó pártok tegnap esti értekezletén foglalkoztak az új magyar kormányval. A kisgazda pártban Mayer János földmivelésügyi miniszter azt hangoztatta, hogy nagyváradi Szabó István beleegyezésével vállalta a miniszteri tárcát. Felkérte a pártot, hogy teljes erejével támogassa az új kormányt. Kérte továbbá, hogy az indemnitás és a kormányprogram feletti vitát kapcsolják össze a nemzetgyűlésen teljes számban jelenjenek meg, mert fontos, hogy a párt álláspontja Andrassyék mentelmi ügyében kifejezésre jusson.

A keresztény párt Halker Istvánt kérte fel, hogy a kormány-

Félmiliárdos sikkasztás.

(Egy svájci bankár csalása.)

Budapest. Hihetetlenül érdekes bankcsalást követett el Chehes Lajos bécsi bankár, aki az egyik előkelő svájci bankintézetnek ügyvezető igazgatója volt és alig két héttel ezeleőtt Svájcban eltűnt. Az első napokban a bankár eltűnését nem vették valami túlságosan komolyan. Napok múlva Chehes Lajos elmaradása után vették alaposabb vizsgálat alá a hivatalköréhez tartozó bankosztályokat és rövid rovincsolás után megállapították, hogy a svájci bank nevében komoly szélhámosságokat követett el, a bankletétbe helyezett értékpapirokból 750.000 svájci frank értékű különféle külföldi papirost eladott és különösen az olyanoknak a papirosait adta el, akik külföldi állampolgárok és akik csak biztosítékul küldték papirjaikat a svájci bankba. Ott hamisított levéllel öt svájci banktól összesen 1 millió svájci frankot vett fel saját bankja nevében és mikor az egymillióhétszázötvenezer svájci frankot, amely magyar koronákban csaknem egy félmiliárdot ért, magához vette, lezárta hivatali szobáját és eltávozott a bankból.

Nagy apparátussal indult a nyomozás, de eddig mindössze azt állapították meg, hogy a Chehes néven kívül Brenstein Lajos álnévre kiállított utlevele is van és az utlevéllel Genfből az osztrák határra utazott. Amint a személyleírás mondja, Chehes Brenstein Lajos 36 esztendő. A csalás elkövetése után egyenesen Bécsbe ment. Itt a Goldgasse 5. számú házban lakott néhány napig, majd a nyomozás adatai szerint ellátogatott Prágába, Pozsonyba és Varsóba is. Megállapítást nyert, hogy Pozsonyban magyar vizumot szerzett és egy kísérővel a magyar határig kísértette magát, ahol nagyobb összeget adott vezetőjének. Így minden valószínűség szerint Magyarországon tartózkodik és ügylátszik a Genfből elhozott 1.750.000 frankot Magyarországon próbálja majd valahol elhelyezni. A tettes kézrekerítésének jutalmazására 2000 frankot tűzött ki a svájci bank.

program vitája során felszólaljon. Mindkét kormányzó pártban készülődnek a letartóztatott képviselők mentelmi ügyének tárgyalására, amely izgalmasnak ígérkezik. A keresztény párt részéről Somogyi István, a kisebbségi javaslat előadója sürgősségi indítványt terjeszt elő, amelyet valószínűleg pénteken tárgyalnak. A keresztény pártban remélik, hogy a letartóztatott képviselők a jövő héten kiszabadulnak azon az alapon, hogy a nemzetgyűlés kiadja ugyan őket, de kimondja egyúttal, hogyha a képviselők szabadságának korlátozására lenne szükség, a bíróság tartozik újból megkeresni a nemzetgyűlést.

Öngyilkosság

hipnotikus hatás alatt.

(Tömegőrület spiritiszta szeánszok után.)

Röviden hírt adott arról az Aradi Közlöny, hogy Budapesten öngyilkos lett László László 22 éves fiatalember és Knisch Emmi 19 éves urileány. A budapesti rendőrség megindította a nyomozást, amely tegnap délután szenzációs fordulatot vett. Megállapította ugyanis a rendőrség, hogy László Lászlóval, aki most életveszélyes sérüléssel fekszik a kórházban öngyilkosságokkal kapcsolatban több mint egy féleve többször foglalkozott a rendőrség. Ez idő alatt ugyanis több fiatalember, többnyire magánhivatalnokok és egyetemisták hallgatók követtek el öngyilkosságot és mindezek az öngyilkosságok arra vezethetők vissza, hogy az illetők spiritiszta szeánszokon vettek részt. Búcsuleveleikben is hangoztatták, hogy a túlvilági életre vágyakoznak és szellem alakjában meg fognak jelenni hozzátartozóik előtt. Megállapította a rendőrség, hogy az elmúlt fél évben ilyen okból követett el öngyilkosságot egy Wesselényi utcai vendéglőben Kovács Ferenc, továbbá Kemény László, Márkus Sándor és Pál Ferenc. Mind a négyen meg is haltak. Öngyilkossági kísérletet követett el még egy fiatalember, akit azonban sikerült az életnek megmenteni. A rendőrség több ízben kihallgatta László Lászlót, mert az a gyanu merült fel, hogy ő rendezte azokat a spiritiszta szeánszokat és ő hipnotizálta azokat a fiatalembereket, akik utóbb öngyilkosságot követtek el. Két héttel ezeleőtt detektív is ment ki László lakására, hogy őt kihallgassa, a fiatalember azonban egész különös módon viselkedett és a detektívet is hipnotizálni akarta.

A rendőrség a Visegrád-utcai öngyilkosság nyomán most tovább folytatta a nyomozást és az a gyanuja merült fel, hogy László László szuggesztálta Knisch Emminek a kettős öngyilkosságot. A rendőrségnek ez a gyanuja annál erősebb, mert az eddigi megállapítások szerint Knisch Emminek vőlegénye volt, a leány állandóan jókedvű és vidám volt, egyáltalán nem gondolt a halálra. Megállapította a rendőrség azt is, hogy László az utóbbi időben is rendezett spiritiszta szeánszokat, amelyek minden valószínűség szerint résztvett Knisch Emmi is és valószínű, hogy ilyen spiritiszta szeánszokkal kapcsolatban követte el az öngyilkosságot. Czibor Ferenc detektívönök utasítására Risztics és Radocsay rendőrkapitányok ma átvizsgálták az utóbbi időben előfordult öngyilkosságok aktáit és az összes gyanús eseteket újra vizsgálat alá veszik. Intézkedett a főkapitányság, hogy László Lászlót újból részletesen kihallgassák, ezt a kihallgatást azonban nem lehetett eszközölni, mert László állapota súlyosabbra fordult. A mai nap folyamán több szülő tett feljelentést a rendőrségnek, amelyben annak a gyanujuknak adnak kifejezést, hogy az ő gyermekük is hipnotikus befolyás alatt állott és öngyilkos akart lenni, amely szándékuktól csak nagy nehezen lehetett őket eltéríteni. A rendőrség nagy apparátussal folyik a nyomozás, hogy az utóbbi időben hol és kik jelenlétében rendezett László László spiritiszta szeánszokat.

A magyar vizum.

(A bucuresti magyar attasé nyilatkozata.)

Oradea-Mare. Gróf Takách-Tolvay József a bucuresti magyar követség attaséja, aki a városban tartózkodik, egy hírlapíró előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A vizumolás tekintetében a bucuresti magyar követség hosszabb közleményt adott ki. Nem igaz az, hogy a vizumokra várni kell és hogy a vizumozás körül bajok vannak. Mindenki, aki benyújtja az utlevelét, ha iratai rendben vannak, három óra alatt megkapja a vizumot, de legkésőbb dél után egy óráig. Semmi akadályt nem támasztunk senki ellen, akinek iratai rendben vannak. A követség Boteanu-ut 4. szám alatt van, a volt osztrák-magyar követség padotájában. Gróf Rubido-Zichy Iván követ szabadsága alatt Hóry András követségi tanácsos vezeti az ügyeket. Viszonyunk természetesen jó a kormányhoz és a többi követségekhez. Magyarok ügyes-hajos dolgokkal sokszor fordulnak hozzánk. Önök román állampolgár-magyarok közül azonban csak azok, akik a likvidálásból kívánnak valamely elintéztet. Az optálásra (állampolgárság-választások) nézve közlöm, hogy a békeszerződés ratifikálásától számított 12 hónap alatt lehet érvényesíteni az optálást. Egyébként csak annyit mondhatok, hogy Magyarországon megkezdődött alkotó munka és a megértés törekszik az ország.

HIREK.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA a csütörtöki római katonai ünnep miatt szombaton jelenik meg.**

— Az értékbecsülő-bizottságok holnap csütörtökön a következő munkát végzik: II. kommisszó Str. Alexandru (Salacz-utca) és Str. Cornel Popescu (Edelspacher-utca), IV. kommisszó Str. Cercelastor (Szentpál-utca).

— Felkérjük azon t. vidéki előfizetőinket, akik lapelőfizetésükhöz hátralékukat még nem egyenlítették ki, avagy előfizetésük lejárt és azt nem újították meg, sziveskedjenek az összeget haladéktalanul az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala címére beküldeni, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk lapunk küldését beszüntetni.

— **A velencei egyezmény ratifikálása.** Budapest Gróf Bánffy Miklós külügyminiszter a velencei egyezmény ratifikálásáról legközelebbi törvényjavaslatot terjeszt a nemzetgyűlés elé.

— **Frint Lajos papi jubileuma.** Az aradi evangélikus egyház vasárnap, a hó 11-én délelőtt 10 órakor Frint Lajos esperes-lelkész aradi papi működésének 40 ik évfordulóját ünnepi istentisztelet keretében tartja meg. Az ünnepi szónoklatot Kirohknopf Gusztáv oluji evangélikus lelkész mondja. Az egyház vezetősége ezúton is meghívja az evangélikus egyház tagjait, valamint az érdeklődő közönséget.

— **Táncvigalom.** Az Aradi Torna Egyesület folyó hó 10-én szombaton este fél 9 órai kezdettel a Fehér Kereszt nagytermében saját pénztára javára műsorral egybekötött zárkőző táncmulatságot rendez. Aradváros legrégibb sportegyesülete által rendezendő mulatság iránt széles körben nagy érdeklődés nyilvánult meg és a mulatságot rendező bizottság mindent elkövet, hogy ezen felette nivós műsorral rendezett mulatság a várakozásoknak megfelelőleg sikerüljön. — A műsor a következő számokból fog állani: 1. Megnyitó. Tartja Nagy Zoltán ur. 2. Kuplák. Előadja: Selmeozy Misi színművész ur, a városi színház tagja. 3. Műdalok. Énekli: Szabó Gyula színművész ur, a városi színház tagja. 4. Hubay: Hej e Kati rapszodia; hegedűn dr. Ungár Imre ur, zongorán kiséri Kauders Magda urleány. 5. Ady Reinitz: Kató a misén. Dr. Pogány: Orgonadal (Inkognitó gróf). Lehár: Hercegisasszony, nagy ária. Énekli: Barics Gyula ur színművész, a városi színház tagja. 6. Lehár: Kék mazur, szerenád. Verdi: Rigoletto, a herceg belépője. Puccini: Tosca, Cavaradossi nagy áriája. Énekli: László Andor ur a budapesti Király színház művésze. — Az énekszámokat zongorán kíséri: Gellért Pál karnagy, a városi színház tagja. **Műsor után tánc reggelig. Női szépségverseny.**

Bethlen békét hirdet a zsidósággal.

(Ujabb amnesztia. — Ektörlik a cenzurat.)

BUDAPEST. A nemzetgyűlés mai ülésén Bottlik István alelnök utólagosan rendretasította Benkő Gábort, mert a detronizációs törvényjavaslat tárgyalása során azt kiáltotta közbe, hogy az exkirály katonaszökevény volt. A mai ülésen Rubinek István a mentelmi bizottság előadója betérjlesztette jelentését a letartóztatott politikusok ügyében. Az elnök jelentette, hogy gróf Andrassy Gyula, gróf Sigray Antal, Rakovszki István, Beniczki Ödön, Gratz Gusztáv és Boroviczényi védői kérvényt adtak be a nemzetgyűléshez, hogy a mentelmi ügyeket sürgősen intézze el és annak a megállapítását is kérték, hogy ügyükben rendes vagy statáriális bíróság illetékes-e.

Ezután gróf Bethlen István miniszterelnök szólalt fel és hozzájárult a mentelmi ügyek sürgőségéhez. Majd kormányprogramját fejtette ki. Már áprilisban az összes kérdésekre kiterjeszkedett a mai viszonyokban a változások nem az elvekre, hanem az eszközökre vonatkoznak. A kormány el van tökéltve arra, hogy megtesz minden szükséges lépést az irányban, hogy gyorsan és tökéletesen térjenek vissza a békebeli állapotokra. Amikor a szabadságjogok teljes élvezetét biztosítják Magyarországon mindenki számára és az egyesülési jog terén a szabadságot bővebben értelmezik, biztosítani kívánja a kormány a

munkásosztály szakszervezeti működésének teljes szabadságát, ha azt politikai célokra nem használják fel. Ujabb amnesztia rendelet fog megjelenni, amely a legutóbb kiadott rendeletben foglalt elveket egyéb, a közbiztonsággal kapcsolatos cselekményekre is érvényes. A kormány az internálások revízióját tervezi és megváltoztatja azt a rendszert, hogy azok, akik kitöltötték büntetésüket, internálási táborba kerüljenek. A jelentkezési kényszerrel méltányosabban s humánusabban fogják kezelni, a statáriumot megszüntetik, a cenzurat eltörlik és a felekezeti békét helyreállítják.

— A keresztény politika nem az üldözés, hanem a kibékülés érzéséből fakad, mondotta. A zsidóság bizonyos része annak idején hadat üzent a keresztény vallás és a történelmi tradíciónak és részt vett a forradalmasításban. Gazdasági téren senkinek sem engedhetünk előnyöket. Az országban mindenkinek szabad megélhetést, fejlődést és egyenlő jogokat kell biztosítani. Ez elvek alapján felkínálhatjuk a jó viszonyt a zsidóságnak, mert tudjuk, hogy a többség távol állt az eseményektől. Ez utón haladva az egész magyar társadalom ki fog békülni a zsidóságnak ama elemeivel, amelyek felveszik a harcot a destruktív tényezőkkel.

— **Az első politikai foglyosere.** Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A román kormánnyal szeptemberben kötött megállapodások értelmében a kioszerelendő politikai foglyok első csoportját, 35 magyar és 15 román politikai foglyot holnap csütörtökön cserélik ki a határon. A magyar politikai foglyok holnap este érkeznek Budapestre.

— **Megalakult az Astra—Montana biztosító R. T. aradi vezérigynöksége.** Az „Astra—Montana” Általános Biztosító R. T., mely intézet a „Frankfurti” ált. bizt. r.-t. romániai üzletkörét is átvette, Aradon vezérigynökséget állított fel. A vezérigynökség vezetésével Hoppas Sándort, a városi menetjegyiroda tulajdonosát bízták meg s mellé az igazgatóságtól mint ügyvezető titkár Váradi Aladár az intézet volt főtisztviselője lett kinevezve, ki már hosszú óvekön át működött a Frankfurti ált. biztosító intézetnél mint főtisztviselő.

— **Lakásjegyutalások.** A lakásbérbéradó-bizottság december 13-án tartandó ülésén a következőképpen kérelmek felett fog dönteni: Klein András és Lajos lakáscsere, Kertész József a Strada Matei Corvin (Hunyadi-utca) 6. szám alatti üzlethelyiség, dr. Leopold László és Schiller Lajos lakáscsere, özv. Fosztó Lajosné és özv. Richter Jánosné lakáscsere, Anfalffy Árpád Calea Aurel Vlaicu (Hindenburg-ú) 23. szám alatti 3 szobás lakás, a Banca Nicola Bulevardul Regele Ferdinand 15. szám alatti üzlethelyiség, Albucescu Péter a Strada Joan Kalvin 35. szám alatti üzlethelyiség, Taubert József az Apaffy-utca 11a. sz.

alatti 2 szobás lakás Reneget Vazul a Strada Tribunal Dobra (Boczkó-utca) 11. szám alatti üzlethelyiség, Salamon Samu a Strada Anton Mocioni (Orczy-utca) 20. szám alatti négyszobás lakás, Stoica György Gáiban a Strada Bisericii 2 szobás lakás és üzlethelyiség iránti kérelmek felett.

— **Nem kapnak a vágongyári munkások földet.** Megirtuk, hogy a városi tanács egyik legutóbbi tartott ülésén elhatározta, hogy a város tulajdonában lévő Libás-dűlön tízenegy hektár területet bérbead a vágongyári munkásoknak megművelésre. Egy hektár bérösszegét a városi tanács 250 leiben állapította meg. A határozatot felterjesztették Radu Panku prefektnak jóváhagyás végett, aki azt nem approbálta, mert szerinte a város ezzel nagyon rossz üzletet csinál és ezt a területet a város jobban is fogja tudni gyümölcsösztetni. A polgármesteri hivatalnak ma küldte vissza a prefektura a hozott végzést.

— **Hangverseny szegény iskolásgyerekek szelvényezésére.** Néhány jótékony urinő összeállított és szegénysorsú iskolásgyerekek támogatására nagyszabású akciót kezdeményez. Az akció első része egy hangverseny, amely december 17-én lesz a Kulturpalotában a következő programmal: 1. Vágongyári dalárda énekszámai. 2. Alkalmi beszéd. Tartja: Pálur István ref. lelkész. 3. Opera árták. Énekli Z. Várady Margit. 4. Költemények. Előadja: H. Harmath Józsa. 5. Chopin Impromptu, zongorán játsza Stern Magda. 6. Opera és daláriák. Énekli: Bing János. 7. Klasszikus rapszódia. Csellón játsza Komlóssy Rózsika, kíséri dr. Mezey Zsigmondné. Az akció második része gyűlés, amelyre a hatóságok engedélyét már megkapták. A fizika jövedelmelet nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül szegény iskolásgyerekeknek felruházására fordítják.

— **Jóváhagyott körorvosi kinevezés.** A hosszú idő óta üresedésben lévő városi körorvosi állásra dr. Kupfer Miklósát nevezték ki, akinek kinevezését a clujai egészségügyi főfelügyelőség ma az aradi megyei orvosi hivatalhoz érkezett leiratával jóváhagyta.

— **Tífusz és vörheny.** A megyei orvosi hivatalhoz érkezett orvosi jelentések szerint a tífusz az utóbbi időben a síriai (világosi) járásban lépett fel szórványosan. A chisineui (kisjenői) járásban pedig a tífusz és a vörheny léptek fel szórványosan. Egyiknek sincs járványos jellege.

— **Vége ért a bécsi telefon-sztrájk.** Bécs. A telefon- és táviró-sztrájk tegnap este befejeződött. A sztrájkot a telefon-műszerészek rendezték, hogy mellékkilometerjeiket felemeljék. A sztrájkolók kikapcsolták az akkumulátorokat, hogy ez által a telefonforgalom megszakadjon. Mivel ennek következtében a táviró-központ műszaki szolgálata is omlatlan maradt, be kellett szüntetni a táviró-szolgálatot is.

— **A házbecslés elleni felebbezések.** Az ingatlan értékbecsülő bizottságok becslései ellen benyújtott felebbezések közül holnap csütörtökön a pénzügyigazgatóság a következőket tárgyalja: Kuhl Mihály, Hoffmann Ottó, Lőcs Elza, Izraelita hitközség Kochut Lajos, Jock György, Várfalvy János, Lengyel István, Titeltóber Vilmos, Koncz József. Pénteken a pénzügyigazgatóság a következők ügyét veszi revízió alá: Weisz Lipót, Buza Tivadar, Bruckner Sándor, Ehrenfeld Ignác, dr. Ispravnic Sever, Soltész Rozsó, Waniček Máttyás, Pöldes és Hehs, Victoria bank, Rossi Rozsó, Fleischer Adolf.

— **Telefon Arad és Szeged között.** Oradea-mare. A Biharpiópökiben tartott román-magyar vasúti tárgyalások alkalmával elvben megállapodtak a telefonforgalom fűveléről. Most e megállapodás kivételképpen a posta- és táviróigazgatóság műszaki felügyelősége a bucarestii főigazgatóságtól rendeltetést kapott, hogy tegye meg az előkészületeket a külfölddel való telefonösszeköttetés fűvelése érdekében. Evégett az Arad—Szeged közötti telefonvonalat meg fogják nyitni. A bucarestii főigazgatóság elrendeli az összeköttetést. Egy-két hétnyi idő múlva megindulhat a telefonforgalom.

— **Nem tányérozhatnak a cigányok.** A timisoarai polgármesteri hivatal ártja az aradi polgármesteri hivatalhoz, hogy ott megengedték, hogy azokban a nyilvános helyiségekben, ahol zene játszik, az árakhoz 15 százalék felárat számíthassanak. Pociolanu I. kerületi előjáró azt a javaslatot tette, hogy Aradon is hasonlóképpen rendelkezzenek. A cigányzénészeknek ha ez a rendelet Aradon is érvénybe lép, nem szabad többé tányérozniok, ellenben a felárakból származó 15 százalékot ők kapiák.

— **Aradon nem lesz koldus-otthon.** A polgármesteri hivatal úgy intézkedett, hogy az új csavargási törvény értelmében felállítandó koldusotthon Aradon nem állítható fel, mert Aradon van szegényház. Az aradi illetőségű munkákteleneket tehát a szegényházban fogják elhelyezni. Azokat a munkákteleneket pedig akiket razziaikon csavargásért, vagy koldulásért elfognak s akik nem aradi illetőségűek, illetőségi helyükre fogják toloncolni.

— Az első megfagyott ember. Pécéről jelentették az aradi ügyészségnek, hogy Fláv Miklós oltani favágót megfagyva találták az országuton. Ez az első megfagyás, amit ebben az évben jelentenek. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

LEGUJABB.

A bucaresti magyar követ az erdélyi magyarság kulturájáról.

BUCURESTI. Báró Rubido-Zichy magyar követ nyilatkozott egy újságíró előtt. Főfeladatát abban látja, hogy Románia és Magyarország között oly viszony létesüljön, amely a két ország béke és jó szomszédságát biztosítja. Ez igyekezetében a román hivatalos körök részéről sok helyen támogatásban részesül és sok megértéssel találkozik. A külső és belső politikai indokok kívánják, hogy Magyarország összes szomszéddal, Romániával is megjavítsa viszonyát, elsősorban a gazdasági közeledés terén. A közvetlen tárgyalások Románia és Magyarország között még nincsenek folyamatban, de valószínű, hogy a viszonyok úgy fejlődnek, hogy belátható időn belül a közvetlen gazdasági tárgyalások megindulnak a két ország között.

Közgazdaság. A valutapiac.

Zürich: Berlin 260, Newyork 519, Milano 2260, Prága 575, Budapest 65, Zágráb 190, Bucaresti hiányzik, Varsó 15, Bécs 15, lebélyezett osztrák korona 9.

Budapest: Napoleon d'Or 3070, dollár 835, márka 415, osztrák korona 12.75, rubel 55, leu 597, sokol 938, dinár 1155.

Bécs: Sokol 8430, dinár 11000, magyar korona 950, dollár 7500, leu 5550, márka 3650.

— Uj pénzügyi Pécsett. Budapest. A Pécsei Első Hazai Takarékpénztár, a Hazai Bank R.-T., a pécsi Püspöki Takarékpénztár és Dunagőzhajózási Társaság Pécsett Dunántúli Bank-és Takarékpénztár cég alatt új pénzügyi intézetet alapít 15 millió részvényfőkkel, amelyben pécsi birtokosok, kereskedők és iparosok is részt vesznek. Mint hírlik az új pénzügyi intézet létesítésének céljait az egyik faktor kijelentette, hogy Pécs városának gazdasági fellendülését és a természeti kincsekben gazdag környék kiaknázását tűzték ki maguk elé.

— Francia szénbányászati raktár Budapest. Budapest. Ipari körök értesülése szerint a francia állam szénellátó hivatala egy Budapesti létesítendő szénraktár érdekében megkezdte a tárgyalásokat. A francia állam szénellátó hivatala a Saar-medencében bányászott szén eladására tett igen kedvező ajánlatot.

Amnesztia a király-puccs résztvevőinek.

Csak a kezdeményezők, szervezők és felbujtók kerülnek bíróság elé

BUDAPEST. A királypuccsal kapcsolatban letartóztatott katonai személyek bűnügyében a katonai ügyészség hetek óta nagy apparátussal folytatja a nyomozást. Illetékes helyről szerzett információk szerint a katonai hatóságok a büntető perrentartás idevonatkozó szakaszai szerint csupán azok ellen folytatja le a büntető eljárást, akik akár mint kezdeményezők, akár mint felbujtók részt vettek a királypuccs és a budai csata előidézésében. Azok ellen az egyének ellen, akik alárendelt szerepben magasabb rangú katonatisztek parancsát követve vettek részt a királypuccsban, az eljárást a kormányzó útján kiadott amnesztia-rendelet alapján megszüntették. A katonai ügyészség ebben az ügyben lefolytatandó vizsgálat lefolytatásában csupán az igazság kiderítése és az a cél vezérli, hogy az ebben az ügyben szereplő bűnösök elvegyék méltó büntetésüket.

Sikkasztással vádolt volt aradi író

(A német Ady-kladdás epológusa.)

Az aradi származású Franyó Zoltán, akinek irodalmi és egyéb viselt dolgaival már többször foglalkoztak a lapok, most újabb botrány középpontjában áll. Jelenleg Bécsben tartózkodik a volt aradi író, ahol egy Gerhold nevű fordító társaságában kiadta Ady Endre verseit német fordításban. A könyvhez Hatvany Lajos utószót írt, amelyen Franyó magára nézve sértőnek talált s ezért becsületbontó sága elleni kihágás miatt följelentést tett és az egész Ady-fordítást lefoglaltatta. Az esetre vonatkozóan Hatvany Lajos a következőket adta elő:

— Egyelőre csak annyit, hogy én mindig huzódoztam a Franyó Zoltánnal való együttműködéstől. Mégis, a kiadó rábeszélésére, kénytelen-kelletlen belementem a dologba. Többet figyelmeztettek rá, hogy meg fogom késérülni. Igazuk volt. Mert Franyó Zoltán, aki meghatóan derék és becsületes munkatársának, Gerholdnak fél honoráriumát elsikkasztotta, ezáltal a további közös munka lehetőségét is megelcsúsította. Ady emléke iránti kiméletből nem poróltuk be a sikkasztót. Írásban kértünk Franyótól további nyers fordításokat. Franyó többszörös ígérete ellenére ezt a munkát nem teljesítette. Ezenben a második kötet fölvetett honoráriumáért mindmáig még adós a teljesítményével. — Ugyancsak Franyó huzta-halasztotta a kötet megjelenését, szinte másfél évig. Mert a korrekturák munkáját sem vállalta. A mi korrekturánkkal ellátott íveket csak többszörös fenyegetések után szolgáltatotta vissza.

Igy dolgoznak és így csinálnak irodalmat a Bécsben élő emigráns magyar írók.

BUDAPEST. A Magyar Távirati Iroda jelenté A politikai körökben az utóbbi napokban élénk tárgyalták Bethlen István grófnak a Kereszténypártban tett látogatása alkalmával elhangzott nyilatkozatát. Andrassy Gyula grófnak és társainak fogvatartása ügyében. Bethlen István gróf a letartóztatások ügyében hozzáintézet kérdésekre azt felelte, hogy a kormány az ügyet a bíróság kezébe tette le semmiképpen sem óhajt ebbe belenyúlni. Egyébként is ferde színben tüntetné fel a független magyar bíróságot az a körülmény, ha a jelen esetben a fogvatartásban lévővel szemben a bíróság más eljárást alkalmazna, mint más hasonló bűnösökkel szemben. A kérdezősködők valóban be is látták a felvilágosítás nyomán, hogy a letartóztatottaknak lakásukon való őrzése keresztülvihe tetlen lenne. Minden egyéb híresztelés, amely ide vonatkozólag szárnyrakelt, nem fedi a valóságot.

Robinson-szigetén

Gyermekkorunk legszebb emlékei közé tartozik Robinson Crusoe. Régen tudjuk, hogy ez a Robinson, bár nem ezen a néven, de élő ember volt és hogy valóban élte a könyvben leírt kalandokat egy elhagyott szigeten. Ez a sziget a Juan Fernandez-szigetcsoport, hoz tartozott, amely a csendes Óceánban fekszik és jelenleg Chile köztársaság birtoka. Erről a sziget-csoportról keveset tudunk, mert nem igen keresik fel a turisták. A világháború alatt azonban aktuálisá vált. A Dresden nevű német hadihajó ugyanis a sziget egyik kikötőjében elsüllyedt. Sok német tengerész pusztult el a hajóval együtt és ezeket Robinson szigetén temették el. Egy német újságíró, aki a nyáron Chilében tartózkodott, meglátogatta a sírjukat és kirándult Robinson-szigetére. Erről az utazásról a következőket írja:

— Valparaisóban szálltam fel egy tengerhajóra és onnan öt napi utazás után érkeztem meg a kétszáz mérföldnyire levő szigetre. Erről a szigetről a tizenhetedik század második feléig mit sem tudtak és csak ezután fedezték fel, még pedig a kalózok, akik innen indultak Chile és Peru gyarmatosításának kifosztására. Az egyesült angol és hollandi flotta azonban megszüntette a szigetet a kalózoktól úgy hogy 1704-ben amikor Selkirk Sándort (Robinson) odavitték, az állatokon kívül nem volt rajta élő lény.

— Déljában kötött ki a hajó a San Juan Bautista öbölben, amely a sziget-csoport egyetlen kikötőhelye. Az első, ami szembeütött a Yungue nevű ezer méter magas, meredek hegy, amelynek lejtőit érdekes vegetáció takarja és amely hogy éppen úgy, mint a többi, vulkanikus eredetű. A hegy két oldaláról karéj alakban futó hegycsoportok egy völgyet zárnak körül és itt laknak a telepések. Kristálytisza patakok szelk keresztül a völgyet, amelyben szétosztottan láthatók a lakosok faházai. A lakók a világ különböző tájairól verődtek össze és a legnagyobb egyetértésben élnek egymással. Van közülük egy német is, egy Schiller nevű kovácsmester, aki nagyon meg van elégedve sorával. A halászok főjövedelmét a languszt nevű nagy ráknak köszönik, amelynek nincsen oltója. — Rengeteg mennyiségben fogják a langusztot, amely

Robinson-szigetének közelében tenyészik és innen Valparaisoba szállítják, ahonnan a legnagyobb részét az Andevassuton Buenos-Ayresbe viszik.

— Természetesen az iránt is érdeklődtem, hogy tudnak-e a lakók Robinsonról, illetve Selkirk Sándorról, mire azt a választ kaptam, hogy a lakók kegyelettel őrzik emlékét, sőt egy magas sziklacsúcson, ahonnan Robinson eszéledőn át sóváróva leste a hajókat, emléktáblát is állítottak neki. Egy pompás kis poni lovon fel is mentem az emléktáblához s mialatt lovacskám a legnagyobb biztonsággal poroszkált felfelé, a vadkecskék százai vad iramban menekültek előlem.

— Megnéztem azt a barlangot is, amely egy ideig Robinsonnak szolgált menedékhely, később pedig a kalóznak volt gyülekezési helye. Amíg a sziget a spanyolok tulajdona volt, fegyvergyármának használták és egy hegytetőn erődöt építettek, amelynek romjai még most is láthatók. A sziget-csoportnak pompás és nagyon érdekes a faunája, miért is a chilei kormány a sziget-csoportot nemzeti parknak nyilvánította, ami azt jelenti, hogy a növényzetet nem szabad bántani. Hogy a kegyelelnök is elég legyen, meglátogattam a Dresden mártírjainak sírját, azután visszatértem a hajóra, amely langusztal megrakodva visszaindul Valparaisoba.

Meglopott hercegnő.

PARIS. Hohenlohe Stefánia hercegnőtől, aki jelenleg Párisban tartózkodik átutazóban, amikor egy áruházban bevásárolt, a retiküljét, melyben ékszerek és papírpénz volt, ellopták. Az elloptott retikül tartalmának értéke 600.000 frank. A károsult hercegnő Hohenlohe Ferenc herceg felesége, aki az osztrák-magyar hadsereg vezérkarában ezredes volt. A hercegnő polgári származású, apja egy ügyvéd volt. Amikor a herceg feleségül vette, első feleségétől vált el. Megjegyzésre méltó, hogy a hercegnő, aki osztrák állampolgár, kára osztrák értékben 240 millió korona.

Elítelt tisztak.

DEBRECEN. Az ifj. hadbírószék kihirdette az ítéletet Moussong százados és társai bűnpörében. Eszerint a hadbírószék bűnösnek mondta ki Moussong Nándor századosot zendülés és felségsértés bűntetteiben, közszend elleni vétségben és ezért négy és fél évi fogsággal sújtotta, amelyből másfél évet kiöltöztetnek vet. Gruss Sándor százados a felségsértés vádjá alól felmentette, zendülés bűntetteért azonban két évi és három hónapi fogsággal sújtotta, amelyből 15 hónapot kibőlöztetnek vet. Schmotzer Béla őrnagyot, Toczko Béla századosot és Lotfi Károly századosot ugyancsak zendülés bűntetteért négy hónap fogsággal sújtotta, továbbá megfosztotta a rangjától a vádlottakat. Szádeczky Arthur és Böszörményi Árpád századosokat a vád alól felmentette. Az elítéltek védői semmiségi panaszt jelentettek be és megfélembizték az ítéletet.

Szerkesztői üzenet.

Angyalom. Amit beküldött, nem is novella. De ha az volna, sem közölnénk, mert rossz. Egyébként is a nevélenül beküldött írásokat a papirkosárba dobjuk. Ez történt az ön „novella”-jával is.

Zsák, zsineg, ponyva, tömlő, előnyös áron beszerezhető: HACKER TESTVÉREKNÉL ARADON
Iroda: Strada Muresului (Marea) 1

Orvosból — rablóvezér

(Lenin barátját üldözik.)

SZABADKA. Markovics Vukasin doktor keresett orvosa volt az egyik montenegrói városkának, amikor kitört a háború. Bevonult katonának és az egyik harctérre induló csapatot egészségügyi osztályához osztották be, ahol főleg a megelégedésére végezte kötelességét. — Később Markovics Oroszországba került. Itt csakhamar megismerkedett a bolsevik tanokkal és miután intelligenciája nem mindennapi, künn Oroszországban csakhamar szerephez jutott. Bejutott a szovjet legnagyobb intéző körébe, megismerkedett Leninnel és egyike lett a komunistavezér bizalmasainak. Tanult és tanított, amíg Lenin azt az utasítást nem adta neki, hogy térjen vissza szülőhazájába és agitáljon. Markovics ez év nyarán jött vissza Oroszországból, de jöttét olyan rossz hírek előzték meg, hogy a hatóság úgy intézkedett, hogy nem térhet vissza Montenegroba. Az Obzana-rendelet végrehajtásakor rossz napok virradtak Markovics dr.-ra, aki azonban módot talált arra, hogy hazakerüljön. Több ismerősét, befolyásos és jónevű politikusok, megkérte hogy járjanak közbe érdekében a belügyminiszternél. A közbenjárásnak sikere volt és a belügyminisztérium a közbenjárók felelősségvállalása mellett megengedte Markovics dr.-nak, hogy haza térheszen. A közbenjárókat azonban csakhamar nagy meglepetés érte. Egymásután jöttek Montenegroba a jelentések, hogy Markovics bujtogat, izgatja a népet, lázadást szít és mindenben az államérdek ellen agitál. A belügyminisztérium utasítást adott közegeinek, hogy figyeljék meg és szükség esetén vegyék őrizetbe. Erre azonban sor nem került, mert Markovics dr. megszökött az átjárhatatlan, hatalmas hegyvidéki erdőkre. A csendőrség erre az erdőkre, hegyekre keresztül üldözni kezdte az orvost, aki közben kalandorokból, az országutak vándoraiból egész testőrséget szervezett maga köré és azokkal bujdosott tovább. Közben a csendőrök a negyventagu banda nagy részét elfogták, csak maga Markovics menekült ki mindig az üldözők karjaiból. Az üldözők nem riadtak vissza apróbb-nagyobb rablásoktól sem. A szerb belügyminisztérium most föl

szólította Markovics doktort hogy adja meg magát, ellenkező esetben törvényen kívül helyezik, ami azt jelenti, hogy bárki, aki megtalálja, büntetlenül agyonlőheti. Az üldözött orvos még nem került kézre és még mindig erélyesen folyik üldözése.

Tizenöt millió féglá.

Szerb követelés Magyarországtól.

BUDAPEST. Németország tudvalevőleg a jóvátétel egyes részleteit munkával és anyagokkal fizeti. Az elpusztult francia falvak és városok egész sorait a német ipar és a német munkásság építi fel és a költségeket Németország jóvátételi számlájának javára írják. A párisi jóvátételi bizottsághoz igen közelálló körökből szerzett értesülés szerint legközelebb Magyarország is meg fog ismerkedni ilyen természetű követeléssel. — Szerbia épp a napokban nyújtotta be a párisi jóvátételi bizottsághoz a háború alatt elpusztult épületek rekonstrukcióját célzó követelését amely Magyarországra 15 millió darab téglát és megfelelő mennyiségű tetőfedőcserep, cement és egyéb építőanyag szolgáltatásával járna. Szerbia ezenkívül még szétszedhető faházak szállítását is követeli.

Ferdinánd

bolgár király lemondása.

(Hogy folyt le a történelmi jelenet?)

Páris. Dentzen érdekes feljegyzéseket közöl a Revuy de Franceban Bulgária összerokadásának pillanatairól és ama körülményekről, melyek Ferdinánd cárt lemondásra kényszerítették. Malinov kihallgatását a közetközöképen írja le Dentzen:

A kihallgatás rövid és tragikus volt. A cár már sejtette különben a körülményeknél fogva, hogy lemondásának kérdése rövid időn belül napirendre kerül. Még vitázik, még nem akar hinni az elkerülhetetlenben. Almainak megsemmisülése és uralkodó pályájának szomorú vége előtt még egyszer megkísérli, hogy elszakítsa a sors elszakíthatatlan fonálait, melyek egyre kényelmetlenebbül szorulnak össze körülötte. Előbb hidegen kérde miniszterétől, hogyan fogadták a különböző pártok a fegyverszünet hírére, mire Malinov miután megfelelt a kérdésre, jelentőségteles hangon füzi még a következő szavakat válaszához:

— Bátorodom megjegyezni,

hogy felséged jobban tenné, ha saját személyével foglalkoznék.

A király annak ellenére, hogy a helyzetet ismeri, ebben a pillanatban meglepődik és a nyugtalanság, a szőgyen és a lelkiismeretfurdalás töltik be lelkét. De uralkodik magán és azzal az ironiával oly keserű és megvető volt, és ezenkívül kedvelt fegyvere a vitában, megkérde még egyszer:

— Azt akarja ezzel mondani, amit én, midőn miniszterelnökeimnek be kellett mondani lemondásukat?

— Tényleg sire, — replikázott Malinov, — mert, amint látja, a szerepek kieserélődtek.

— És nincs más út?

— Nincsen!

Azután a cár leült, elvesző tekintettel, gondolkodva. De Malinov nem hagyta nyugton:

— Ha óhajtja, Sire, elküldöm a pártok vezetőit, hogy meghallgassu nézeteit.

— A pártok vezetőit!

Mialatt Malinov visszavonul, hogy elkerülje ezt a kínos szembeszálást. Ferdinánd egy lemondó és alázatos gesztussal intett Harminekét évig uralkodott büszken! Saját nézetei szerint uralkodott és kényszerítette akarata mindenkiére. És most!... végzi cikkét Dentzen.

A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF
felel.

Köhögés, rekedtség, hurut ellen a legjobb a „Sanitas“
védjegygyel ellátott 11249
„Pemetefü-cukorka“
Kapható mindenütt. Óvakodjunk utánszatoktól!!

Gyökerez Szőlőoltvány és Gyökerez Riparia Portalis
a legjobb minőségben kapható:
Winkler József,
szőlőoltványtermelőnél Arad, str. Consolatorului (Batthyány-utca) II. 11418

la minőségű szilvőgyi
KŐSZÉN
érkezik a 4656
Központi Tűzifa telepre
Calea Radnei-ut 4. Hegyaljai villamos vasúttal szemben. — Előjegyzéseket a nagy megrendelésekre való tekintettel már most fenti rodoinkban eszközölünk. Engros és detail eladás. — **Telefon megrendelések 633** adandók.

Csunya nők szépek, szép nők szebbek lesznek a HAJÓS-féle DOBÉ-CRÉME
használati útján. 10176
Hajfestő „Melogen“
elismert legjobb gyártmányú fekete és barna színekben. **Ára 35 K.** Fenti szerek kaphatók **Hajós gyógytárban** Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

CIGARETTAHÜVELY
csak december 31-ig árusítható törvényes rendelkezés szerint. A még készletben lévő kis mennyiség ezrenként
29.-- Leért
kiárusítottatik **BLOCH H. cégnél.**

„GLADYS' SHOE CREAM
THE BEST 4406
az előkelő világ cipőkrémje
Aradi lerakat: **Szemző Armin,** telefon 5-92
Gyártja: **Herczeg Géza,** Cluj (Kolozsvár)

Megnyilt a karácsonyi tárlat, hol legdusabb választékban és legolcsóbban beszerezhetők a legszebb karácsonyi és újévi ajándékok, Fischer Mór, Neuman-palota

Megnyilt a Karácsonyi tárlat
LOSONCZY LAJOS

óra- és ékszerüzletében **Plata Avram** lancu (Szabadág-tér) 1., ahol mindenféle arany és ezüsttárgyak, ugymin:

a legdivatosabb jegygyűrűk, medallionok, férfi és női óra és nyakláncok férfi és női arany és ezüst zsebórák, asztali és

fali órák, ezüst relikvium nagy választékban jutányos árért pontos kiszolgálás mellett kaphatók. — Óra és ékszerjavítások jótállás mellett elfogadtatnak.

MÜLLER & MAURER üveg-, porcellán-, lámpa- és edényáru-kereskedése, valamint üvegezési és képeretkezési vállalata
Bulv. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 15. sz. a. Dengl-házban, megnyit.

Nagy Karácsonyi vásár női- és leányka felöltőkben PLESZ GYULA ruha-áruházában

Arad, Str. Col. Piriol (Vörösmarthy-u.) 3. A színház épület hátsó bejáratával szemben. Elegáns Carakül plüsh kabátok minden hosszúságban. Mélyen leszállított árak!

Apró hirdetések.

Tudnivaló az aprot hirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetéséért ára 75 bani.

Vastagabb betűvel 1 lól 50 bani.

A vastagabb betűvel kíván; szavakat aláhúzással kell felelni.

Hirdetéseket délután 2 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 7 le; 50 bani.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

"JAMBORNÁK" levele van a kiadóhivatalban. 4775

KEDVES KATÓ gyere haza Imre befeg, sírat Bözsike. 4782

MELYIK FÜGGETLEN fiatal csinos egyszerűbb leány jönne át vasár- és ünnepeken vendégségbe temesvári uriemberhez. Állásba jutatom vagy támogatom. Leveleket Timisoara (Temesvár) "Hotel Kronprinz" Iván Ivánovics újra kéremnek. 4777

IDŐSEBB magányos urinó ismeretségét keresem kinek támogató barátja lennék. Címmelet ellátott ajánlatot "Vasútas" jellegével továbbít Wallinger hirdetője. Csakis lakással rendelkező jelentkezék. 11258

Alkalmazás.

EGY jó mindenese leány keresetkelti Piața Să Sava (Kelemen-tér) 1. szám. 4769

ADÓVALLOMÁSOK szakszerű kiállítására fordítások románra, németre, gépírási és calligrafikus munkát, kalkulációkat és számlák kontrollálását vállalom. Cím a kiadóban. 4774

GÉPIRÁSI munkákat sokszorosítást leg pontosabban vállalom. Cím Kelet hírlap-iroda. 11421

IRODISTA LEÁNY némi gyakorlatjal felvételt Ingusz dobozgyárban. 4781

FIATAL fűszerkereskedő segédet keresek azonnali belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 4744

SZAKACSNO jó bizonyítvánnyal azonnal felvételt. Cím a kiadóban. 5015

MODERN lámpaernyők készítését olcsón vállalom. Cím a kiadóban. 700

Lakás.

KERESEK belvárosban külön bejárata csinosan butorozott szobát. Ajánlatokat "Jól díjazom" jellegre kiadóhivatalba kérek. 4780

NÉGYEZER LEIT fizetek annak, aki belvárosi háromszobás modern lakáshoz jut. Cím Wallinger hirdetőjében. 11259

BUTOROZOTT szobát keres két fiatal ember. Címeket Wallinger hirdetője továbbít. 11258

BUTOROZOTT belvárosi különbejárata szobát keres jófizető fiatal ember. Cím Wallinger hirdetőjében. 11258

Vétel és eladás.

HASZNÁLT gyermekjátékok u. m.: kő- és faépítő kockák és kugli eladó. Strada Consistorului (Batthyány-utca) 23. szám I. em. 5001

KERESZTHUROS rövid zongora elsőrendű gyártmány teljesen új eladó. Megtekinthető délutánonként Bohus-palota III. kapu ajtó 16. 11335

TEKERCS CSOMAGOLÓPAPÍR, vékony, kapható Knieszer könyvkereskedésében Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca.) 10671

FARKASBŐR utazó bunda eladó. Megtekinthető Joanovics szűcsnél Str. Grigorescu (Tabajdy-utca.) 4772

ZSIROSSZÓDA 128 fókos egyszáz kilós vashordóban megérkezett Samuil Guftmann céghez. 11335

MOTORFÜRESZ teljesen új, golyós csapágyakkal eladó. Cím Wallinger hirdetőjében. 11258

ELEGÁNS mahagoni uriszoba angol bürgermúrával eladó. Strada Consistorului (Batthyány-utca) 19. kapu alatt jobbra 4776

ELADÓ mokushát prém bélelt bunda, ruhahelyem, ruhánemű féle játékok, butorok, lisztes láda és különféle tárgyak. Str. Consistorului (Batthyány-u.) 19. udvari lakásban jobb sarok. Megtekinthető délelőtt 10-1-ig. 4779

ABLAKSZÖNYEG, két darab olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében. 11259

"EL DORADO" gyermekjáték eladás Alexandru Oláh papirkereskedésében (Minorita-palota.) 11259

VADÁSZOKNAK eladó jobb minőségű 12-es fegyver börtökkel és egyszázötven tölténnyel. Törvényszéki portánál. 4767

VEHET, eladhat cserélhet modern és régi műtárgyakat, képeket szobrokat, szőnyegeket, porcellánokat antik butorokat a Szépművészeti Szalonban Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Ortutay-palota. Bekapcsolt telefon 333. szám. 11031

A KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK beszerzése előtt okvetlenül látogassa meg a Szépművészeti Szalont. Értékes, szép és ritka műtárgyak egész tömege képezi a kiállítás anyagát, mely izlées elrendezésével méltán kiérdemli a látogatók csodálatát. Megtekinthető egész nap az Ortutay-palotában. 11391

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK óriási választékban legolcsóbban a Salon Artistique-ben (Fischer Eliz-palota.) 11045

SZÁZNEGYVEN cm. SZÉLES férfi ruhászövet 85 Leiért kapható STRASSER divatáruházában szemben a Lutheránus-templommal. 4664

BUTOR. Ebédlő és hálószobák olcsó árban kaphatók Wiegenfeld butorraktár. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

NYERSBORKÓVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10655

BABAPARÓKÁK, hajfonatok hajkepp, modern hajmunkák legolcsóbban Fischer Jánosnál Strada Marasesci (Kossuth-utca) 58. 4657

Ingatlan.

ELADÓ Str. E. Ghiba Birta (Variassy József-utca) 5. alatti ház elfoglalható 4 parkettás szobás urilakással gyümölcsös kerttel. 4703

Uzletek.

OYÓGYSZERTÁR Aradon kedvező feltételek mellett bérebeadó. Cím a kiadóhivatalban. 4771

FORGALMAS helyen kisebb üzlethelyiség berendezéssel sürgősen átadó. Cím a kiadóban. 4778

Különféle.

EGY 77 éves beteg nyomorék teljesen munkaképtelen nő, kéri a nemesszivű emberbarátokat hogy őt bármivel segítenék. Lakik Strada Barițiu (Rákóczi-utca) 14 szám. 4783

BUDAPESTRE UTAZOM pénteken. Mindennemű megbízásokat elvállalok. Mandi papírüzlet Bulev Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 15. 4752

NE FELEJTSE EL a Szépművészeti Szalon címét Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29 Ortutay-palota. Bejárat a Str. Unrei (Fábián-utcában.) 11401

EZERJÓFU gyomorelixir, páratlan hatásu szer gyomor és bél bántalmak étvágytalanság hányinger, felhívottság emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógyszerár Aradon. 10831

APRÓHIRDETÉSEKET az Aradi Közlöny részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Str. S. Brancovici (Lázár Vilmos-utca). "Kelet" hírlap-elárultó és hirdetés felvevő iroda Str. Alexandri (Salacz-u.) 1. Haász ügynökképe Str. Eminescu (Deák F-utca) 2. és Mandi, Boulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papírüzlet. Számla adásvételi irodája, Strada Tribunal Axente (Damianich-utca) 14. Iij. Klein Mór könyvkereskedésében Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 12. "Victoria" általános kereskedelmi iroda Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 16. Friedmann ingatlanforgalmi irodája utján Str. George Barițiu (Rákóczi-utca) 1.

Kézimunka

gyapju jumperek, olcsó karácsonyi ajándék,

kaphatók: 11420

ROSENBERG

Str. Moise Nicoara (Petőfi-utca) 7. sz., II. em., naponta d. u. 2-5-ig.

Brilliáns köveket

magas áron vásárolok megbízóm részére.

Arany és ezüst tárgyakat beváltak, bosszerélek. 11419

KUN, ékszerész.

Vadászi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet

szakképzett óvadékképes

üzletvezetőt keres.

Ajánlatok a szövetkezet igazgatóságához VADASZ, vagy a "HANGYA" aradi kiadóságához Str. Mirocea Stancescu 2a. (Verbőczy-utca) címzendő. 4770

Egy nagy (10-es) páncél-kassza és egy nagy (10-es) pénzszekrény (Wertheim-gyártmány)

eladó. 4778

Megtekinthetők az Aradi Polgári Takarékpénztár ujszentannai fiókjánál.

Szódaviz-gyár

óriási vevőkörrel, modern telephelyessel, sürgősen ELAPÓ.

Haász Albert irodája str. Kmineacu (Deák Ferenc-utca) 2. 11316

Magyarország, Bécs, Csehszlovákország és Németország felé

a közeli napokban néhány waggont indítok.

Áru küldeményeket még átveszek.

MAURITIU Rubinstein

Minorita palota. 11421

100.000 LEI tőkével

rendelkező társat keresek, aki az adminisztrációs teendőket végezne egy tisztelettel levő rentabilis 11289

gyári vállalatba.

Ajánlatokat: "FÉNYES VALLALKOZÁS" címen Wallinger hirdetője, Földes patika kapujával szemben továbbít.

Figyelem!

Industria Produselor Animale

R.-T.

BUCUREST, str. Academiei 6. Eladó minden mennyiségben mindenféle sózott állati bőrt. — Mérsékelt árak! 4765

Bermann-féle

Merkur ruha-festék

minden árnyalatban

BÉKEMINŐSÉGBEN IS MÉT KAPHATÓ!

Kérje mindentitt ezt a legjobban bevált ruhafestéket. Minden jobb üzletben kapható. 11421

Fabrica de bere din Aradulnou (Ujaradi sörgyár).

Gyártás pilseni és müncheni modra békebell anyagokból. :: Az aradulnou (ujaradi) sör elsőrangú.

Főraktár Aradon: OPPENHEIMER és SCHWARCZ, str. Eminescu (Deák F.-u.) 8.)

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszállító kosákkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít!

Éliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 36. sz. Bekapcsolt telefon 250. sz.